

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius

Kovo mėnesį išduoti leidimai:

- UAB „Karjerų linija“,
- Uždaroji akcinė bendrovė „Plungės Jonis“,
- Uždaroji akcinė bendrovė „STATRANSA“,
- UAB „Miško gidas“,
- UAB „Geras transportas“,
- UAB „Nerūdinės medžiagos“,
- UAB „Šiaulių melioracija“,
- UAB „Žilgervė“,
- Uždaroji akcinė bendrovė „Poraistė“

Leidimai tirti žemės gėlmes

Leidimų tirti žemės gėlmes turėtojų skaičius – 157.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Kovo mėnesį išduoti 4 leidimai naudoti požeminį vandenį, registruotos 9 požeminio vandens vandenvietės.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

Žemės gelmių tyrimai

Kovo mėnesį įregistruoti 95 žemės gelmių tyrimai.

Žemės gelmių ištekliai

Kovo mėnesį aprobuti ištekliai:

- Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio ištekliai,
- Zarasų rajono Avinuosto ežero sapropelio telkinio ištekliai,
- Zarasų rajono Paneikiškio ežero sapropelio telkinio ištekliai,
- Jonavos r., Rizgonių III žvyro telkinio naujo ploto ištekliai,
- Molėtų r., Rimučių II žvyro telkinio naujo ploto ištekliai,
- Vilniaus m. sav. Gurelių II žvyro telkinio ištekliai.

Gręžiniai

Kovo mėnesį Žemės gelmių registro Gręžinių dalyje įregistruotas 81 gręžinys.

Geoterminės sistemos

Kovo mėnesį įregistruota 10 geoterminių sistemų. Iš viso užregistruota 331 geoterminė sistema.

TEISĖS AKTAI

2017 m. kovo 22 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-62 „[Dėl Gręžinių kerno tvarkymo, saugojimo ir naudojimo Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos žemės gelmių informacijos centre taisyklių patvirtinimo](#)“ (TAR kodas 2017-04745)

GEO AKTUALIJOS

Metodinė pagalba Ukrainos geologijos tarnybai

Kanada, JAV ir kai kurios ES šalys (tame tarpe ir Lietuva) įvertino Ukrainos geologijos tarnybos pajėgumus ir remia ilgalaikius mineralinių ir energetinių išteklių plėtros projektus Ukrainoje. Įsibėgėja 2016 m. rudenį pradėtas bandomasis projektas „[Geomap-200](#)“ Ukrainos Valstybinio geologijos žemėlapiu M 1:200 000 sukūrimas su informacijos infrastruktūros ir internetinės prieigos sukūrimu.

Klaipėdos geoterminės jėgainės privatizavimas

Klaipėdos pavyzdinė geoterminė jėgainė yra pirmoji geoterminio šildymo jėgainė Baltijos jūros regione. Bendrovė „Geoterma“ įtraukta į privatizuojamų įmonių sąrašą. Aplinkos bei Mokslo ir švietimo ministrai kreipėsi į Lietuvos Respublikos Premjerą S. Skvernelį dėl UAB „Geoterma“ valdomos geoterminės jėgainės privatizavimo atidėjimo.

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA

[el.paslaugos](#)

Žemės gelmių informacijos centras: tel. (8 528) 26 492

el. p. vytautas.puronas@lgt.lt

Taikos g. 2, Vievis, Elektrėnų sav.

<https://www.facebook.com/lgt.lt/>

Baltarusijos atominės elektrinės problema

Aktuali Baltarusijos atominės elektrinės aplinkosaugos ir saugos problema

Baltarusija netoli Astravo stato atominę elektrinę (AE), kuri suprojektuota, įranga pagaminta ir finansuojama Rusijos Federacijos (Rosatom, AES-2006 projektas). Baltarusijos AE projektas pažeidžia tarptautinius reikalavimus: AE statybos vieta parinkta be išankstinių Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūrų, AE statybos prasidėjo 2009 m. prieš PAV; nežinomi alternatyvių AE aikštelių atrankos kriterijai. Nėra radiologinio poveikio vertinimo avarijos atveju kaimyninių valstybių atžvilgiu, nepatikimas seisminio pavojaus vertinimas. Nėra tarptautinės nuomonės vertinimo statybos aikštelių atrankos procese. AE pastatas neatitinka tarptautinių saugos reikalavimų (pvz. sunkių lėktuvų katastrofų atveju). Nėra geranoriško ir skaidraus bendravimo įgyvendinant Espoo ir Aarhus konvencijas. Neužtikrinama ir statybų darbų sauga: iki 2017 m. yra žinoma ne mažiau kaip 10 incidentų ir 4 mirtys statybvietėje.

Svarbu: atstumas nuo ES ir Lietuvos sienos – 20 km, iki Vilniaus (centro) – 50 km, iki Baltarusijos sostinės Minsko – 140 km, iki AE aušinimo šaltinio (Neries (Vilijos) upės) – 11–13 km. AE avarijos atveju gali nukentėti 1/3 Lietuvos gyventojų ir tiesiogiai užteršti 73% Vilniaus regiono geriamojo vandens. Radioaktyvios medžiagos Nerimi pasiektų šiaurines Vilniaus vandenvietes vos per 12 valandų. Tarptautinės ekspertų komisijos, kurių sudėtyje yra ir LGT atstovai, siekia, kad statybos darbai Baltarusijos AE turi būti sustabdyti, jei neatitiks tarptautinių saugumo reikalavimų.

[LIETUVOS GEOLOGŲ SAJUNGOS ŽURNALAS](#)

NAUJIENOS

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2017-04-06 siekė 51,82 JAV dolerių už barelį (kaina 2017-03-06 siekė 53,09 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

The Geological Society of London

<https://www.geolsoc.org.uk/>

- [Naujienuiškis Nr. 302](#)
- [Naujienuiškis Nr. 303](#)

The European Association for the Conservation of the Geological Heritage (ProGEO)

<http://www.progeo.ngo>

Tarptautinė geomokslų sąjunga

(IUGS-GEM) <http://www.iugs-gem.org/>

(IUGS) <http://iugs.org/>

EuroGeoSurveys NEWS

<http://egsnews.eurogeosurveys.org/>

Science for a Better Future of the Baltic Sea Region (BONUS)

<http://www.bonusportal.org/>

The European Geothermal Energy Council (EGEC) www.egec.info

- [Naujienuiškis](#)

Natural Gas Europe

<http://www.naturalgaseurope.com/>

Išsklaidytieji angliavandeniliai

skalunudujos.lt

Aplinkos ministerija www.am.lt

- [Neries regioninis parkas pasipildė dar vienu piliakalniu](#)
- [Skelbiamas konkursas išrinkti geriausias jmonių aplinkosaugos tarnybas ir specialistus](#)
- [Išgaliojo nauji reikalavimai atlieku tvarkytojams](#)

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (VSTT) prie AM www.vstt.lt

- [Lankytojo bilieta galima įsigyti trumpąja žinute](#)
- [Žuvinto rezervatui - 80 metų](#)
- [Piliakalniai, kuriuos privalai pamatyti šiais metais](#)

IDOMYBĖS

- [VU ir užsienio mokslininkai: Lietuvos gelmių gilusis požeminis vanduo seniausias pasaulyje](#)
- [Seimas sutinka Nacionalinės žemės tarnybos funkcijas perduoti savivaldybėms](#)
- [Siberia permafrost: There are over 7,000 methane-filled bubbles 'ready to explode' in the Arctic](#)
- [Tai, ko nežinojote apie gamtinių ekosistemų svarbą: kodėl JAV masiškai griauamos užtvankos, o Europoje skaičiuojama 200-300 mlrd. EUR nauda per metus](#)

GEO AKTUALIJOS

Boras Lietuvos požeminiame vandenyje

Nustatyta, kad kai kuriuose Vakarų Lietuvos vandeninguosiuose sluoksniuose daugoka boro. Pasaulio sveikatos organizacija rekomenduoja, kad boro geriamajame vandenyje neturėtų būti daugiau kaip 2,4 mg/l. Tačiau daugelyje Europos šalių nustatyta, kad geriamajame vandenyje boro neturėtų būti daugiau už 1,0 mg/l. Tik mineraliniame vandenyje jo leidžiama koncentracija sudaro 5 mg/l.

Daugumoje geriamojo vandens vandenviečių gręžinių boro koncentracija nesiekia 0,5 ribinės vertės (1 mg/l = 1000 µg/l), nurodytos Lietuvos higienos normoje HN 24: 2003. Tik 7 % ištirtų vandens mėginių boro koncentracija viršija leidžiamas vertes.

Didžiausios boro koncentracijos aptinkamos vakarų, pietvakarių ir centrinės Lietuvos vandenvietėse, kurių gręžiniai naudoja permo, viršutinio devono ar jūros amžiaus vandeninguosius sluoksnius.

Lietuvos geologijos tarnyboje yra kaupiami tik didžiųjų vandenviečių duomenys. Todėl daugumos mažesnių vandenviečių vandens cheminiai tyrimai atliekami pačių vandens tiekėjų ir į LGT nepatenka.

Intensyvėja karstiniai procesai

Karstinio proceso suintensyvėjimas dažniausiai yra siejamas su klimatinėmis sąlygomis kaita. Veriasi smegduobės jau ir už Šiaurės Lietuvos karstinio regiono (pavyzdžiui, Vilkų miške), todėl Lietuvos geologijos tarnybos specialistai tikslina regiono ribą.

Remiantis karstinio kraštovaizdžio būklės monitoringo duomenimis, daugiausiai naujų karstinių reiškinių yra aptinkama pavasarį ir rudenį, kai dėl išalio tirpimo ar gausių kritulių keičiasi gruntų svoris ir gruntinio vandens lygis. Pradėjus tirpti išalui šių metų kovo pradžioje buvo atlikti pirmieji šių metų lauko darbai Šiaurės Lietuvos karstiniame regione. Inventurizuotos pirmosios šiais metais kovo 1 d. atsivėrusios didelės (apie 7 m skersmens ir 3 m gylio) smegduobės – Pasvalyje, Stoties g., AB „Pasvalio žemtiekimas“ gamybinėje teritorijoje, sandėlio viduje. Atsivėrus smegduobei, ilūžo sandėlio grindys, buvo apgadintos stogo laikančiosios konstrukcijos. Pasvalyje, Šiaulių g., senųjų žydų kapinių teritorijoje buvo aptikta karstinio vandens iškrova (šaltinis) senos smegduobės dugne. Šiltesniu metų laiku šis šaltinis būna labai sunkiai matomas dėl mažo vandens debito ir gausios aplinkos augalijos.

Panevėžio rajono šiaurinėje ir Pasvalio r. pietinėje dalyje šių lauko darbų metu buvo tikrinamos įvairiuose informacijos šaltiniuose identifikuotos neigiamos reljefo formos. Naujų karstinių reiškinių dabartinės Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ribos apylinkėse (5 km juosta abipus esamos ribos) neaptikta. Apie 30 % identifikuotų neigiamų reljefo formų priskirta labai senoms smegduobėms. Ryškių gana jaunų įgriuvų pastebėta Panevėžio r. netoli Bernatonių, Jutiškio miško kirtavietėje, tačiau jų kilmė šiuo metu nėra aiški. Šios formos gali būti technogeninės, sufozinės ar karstinės-sufozinės. Jų kilmės išaiškinimui bus atlikti kiti netiesioginiai, o prireikus ir tiesioginiai tyrimai (gręžimas). Gana ryškus senojo karsto kraštovaizdis aptiktas Panevėžio r., Gailiūnų, Pamiškės kaimų apylinkėse, apie 2,5 km atstumu į vakarus nuo esamos Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ribos.

Žemės ir Vandens pagerbimo diena

Kovo 20 d. minima Žemės diena, o kovo 22 d. – Pasaulinė Vandens diena.

Lietuvos geologijos tarnybos specialistai Žemės ir Vandens dienos minėjimus ir šiai datai skirtas pamokas pravedė ne tik Vilniuje, bet ir kitų miestų ugdymo įstaigose – net 20 pamokų darželiuose, mokyklose, kolegijose. LGT Žemės gelmių informacijos skyrius organizavo 3 edukacinius užsiėmimus.

Vilniaus Balsių vaikų darželyje pamoką vedė „dvi Jurgos“: J. Arustienė ir J. Kriukaitė

Utenos kolegijos studentams prie šaltinio surengė mokymus hidrogeologas Z. Zanevskij

LEIDINIAI

Geologijos akiračiai: Lietuvos geologų sąjungos žurnalas. – 2016. – Nr. 4.

Geological Survey of Canada – Strategic Plan 2013–2018. – The Geological Survey of Canada of Natural Resources Canada, 2017.